

VELEŇÁČEK 1

Zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň Ročník XX. (XIV. KHS) * 15. ledna 2021

První lednové dny – probuzení do zasněžené krajiny...

Zastupitelstvo Ústeckého kraje

na svém zasedání dne 27.01.2020, usnesením č. 028/26Z/2020

**rozhodlo o podpoře projektu
„Malá Veleň – vodovod Jedlka“
formou investiční dotace ve výši Kč 3 552.750,00**

Ústecký kraj

Rozpočet Obecního úřadu na rok 2021

Schválený rozpočet obce na rok 2021 je vyrovnaný, příjmy i výdaje činí 11 572 000,- Kč. Celý rozpočet naleznete na www.mala-velen.cz.

Zde jsou uvedeny pouze výdajové položky, které přesahují 1 milion korun.

Silnice	1 000 000,- Kč	Zastupitelstvo obce	1 140 000,- Kč
Pitná voda	2 390 000,- Kč	Činnost místní správy	3 186 000,- Kč

První známky osídlení v naší obci

Pod Jedlkou se nad Ploučnicí nacházela asi 200 m dlouhá plocha, nazývaná původně „Ratschken“. Po roce 1920 zde byla postavená „milionářská“ ulice – dnešní ulice za Obecním úřadem. V této části obce se datují také první známky osídlení v Jedlce. Místo prvního lidského osídlení v Malé Veleň představuje plocha v prostoru od česlic k elektrárně. Toto místo je uváděno od roku 1381. Ostrov na Ploučnici u Soutěsek býval dlouhý 400 metrů vykazoval rovněž stopy původního osídlení. Zmizel teprve roku 1870 při přípravných pracích pro plánovanou stavbu firmy Jordan (elektrárna).

Z doby neolitu nebo Keltů nemáme žádné zprávy nebo památky o náboženské činnosti, pokud nebereme v úvahu obětní kámen u Soutěsek. Na selské usedlosti č. 3 v Soutěškách stál do roku 1866 uprostřed pole, mezi Soutěskou a Březinami, 5 metrů vysoký a 3 metry široký čedičový kámen. Na jeho plošinu opatřenou velkou prohlubní vedlo 10 až 12, zjevně lidskou rukou udělaných schodů. Tento podivný kámen nechal vlastník pozemku roku 1866 rozbít, aby měl šterk na cesty.

Na poštovní pohlednici je Malá Veleň kolem roku 1890. Dobře je vidět nově postavená železnice a opravené koryto řeky.

Kamenné valy v lesích Malé Veleně

Občas se stává, že turisté, kteří přicházejí nebo přijíždějí do naší obce (většinou po cyklostezce), odbočují někdy směrem na Velkou Veleň a dál na Tannenbusch (Tambuš), na rozhlednu Chlum, nebo na zříceninu hradu Vrabinec. Občas také zavítají do lesů na východ od Malé Veleně a zajímají se o původ nahromaděných kamenů v okolních lesích. Mylně se část turistů někdy domnívá, že by to mohly být pozůstatky keltských sídlišť nebo základy starých staveb.

Bohužel to nejsou pozůstatky dávných dob, např. Keltů (i když by to bylo velmi zajímavé). Na tomto svahu (Wachberg – Strážný vrch) byla původně všude spousta sopečných čedičových kamenů, které tehdejší robotníci postupně sbírali a skládali je do hranic, valů a zídek. Jedna z nejzajímavějších skládek připomíná lyžařský skok, jiná základy budov nebo jsou to jen kamenné zdi a valy, kolem kterých vedou stezky.

Tyto kamenné valy byly v polovině minulého století (rok 1945) velmi často využívány k uschování věcí, které zde zakopávali původní obyvatelé, kteří měli být po válce odsunuti.

Kamenné valy v lese, které jsou na fotografiích, pocházejí z roku 1740, kdy jsme jako obec patřili pod panství Scharfenstejn - Ostrý. Jeho majitelem byl tehdy Grafen von Thun. Původ těchto „záhadných“ kamenných staveb vysvětluje kronikář Ottokar Banset následovně:

*V polovině 18. století, byla v obci napsaná a tiskem vydaná nejstarší historická kniha, která pocházela z roku 1742. Popisovala události v obci, počasí, novinky, události. Jednalo se o obecní (policejní) majetek. Knihu pořídil, vedl a dopisoval tehdejší mistr krejčovský **Hans Christoff Strache** společně se svým otcem, kteří bydleli v Malé Veleni č. 16. V obci to byl tehdy nejuzdělanější muž, který hodně cestoval. Všemi občany i úřady byl respektován a po dlouhá léta býval zcela bez konkurence.*

Tehdejšího mistra krejčovského vrchnost za tak záslužnou činnost dokonce odměňovala, což bylo v době, kdy byla povinná robota, uskutku něco ojedinělého. Odměnou od vrchnosti bylo pro něj zpřístupnění, vyčištění lesů po celém svahu dnes bezejmenného kopce, dříve Wachberg, který byl nazýván také Spießberg (Oštěpová hora), až k jeho vrcholu ve výšce 332 metry.

Je velká škoda, že kniha, kterou Strache psal, při jednom z požárů shořela. Odkazy na ní, případně i citace, mají ve svých kronikách oba naši kronikáři - E. Neder a O. Banset.

Facebook: Malá Veleň, Jedlka a Soutěsky – historie a současnost.

Můžete zde nejen prohlédnout vystavené fotografie, ale i vložit svoje současné i historické.